

בתי המשפט

003321/97 תא		בית משפט מחוזי באר שבע	
01/09/2005		כבוד השופט ברוך אזולאי-ס.נשיא כבוד השופט ברוך אזולאי	בפני:

בעניין: ח. מקור הזכוכית והאלומיניום בע"מ
 ע"י ב"כ עו"ד ב. אדר
 התובעת
 נגד
 מגדל חברה לביטוח בע"מ
 ע"י ב"כ עו"ד מ. תגר
 הנתבעת

פסק דין

ההליך

1. מדובר בתביעה בה מבקשת התובעת לחייב את הנתבעת לשלם סכום של 1,678,095 ₪, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כדין מיום הגשת התביעה.

הנתבעת הינה חברת ביטוח שביטחה את התובעת בביטוח אבדן רווחים כתוצאה "משבר מכני". לצורך עבודותיה השתמשה התובעת במכונה לחיתוך, לחריטה ולליטוש של לוחות שייש זכוכית ואלומיניום, המופעלת באמצעות מחשב מתוצרת איטליה.

ביום 4.7.95 נגרם "שבר" מכני למכונת החיתוך שבאותה מכונה, המכונה הושבתה מיום הארוע ועד ליום 2.8.95. כתוצאה מכך נגרמו לתובעת, לטענתה, נזקים ישירים ואבדן רווח.

על פי הפוליסה זכאית התובעת לאובדן רווח לטענתה, כאמור בסעיף 2.2 לפוליסה, היינו:

"א. רווח גולמי – הסכום שנוצר על ידי הוספת ההוצאות הקבועות המבוטחות לרווח הנקי או בהעדר רווח נקי, סכום ההוצאות הקבועות המבוטחות פחות אותו חלק יחסי של ההפסד העסקי נטו, כמו שההוצאות הקבועות המבוטחות מתיחסות אל כל ההוצאות הקבועות של העסק.

ב. רווח נקי – הרווח העסקי הנקי (להוציא כל תקבולים הוניים או הצטברויות או הוצאות שיש לזקוף על חשבון הון, או המיסים המוטלים על ההון), הנוצר מעסקו של המבוטח במקום המזוין ברשימה ולאחר שנלקחו בחשבון כל ההוצאות הקבועות והאחרות לרבות פחת, אולם לפני הפרשת מיסים המוטלים לפני הפרשת מיסים.

...

ד. תקופת השיפוי – היא אותה תקופה שבה נפגעו תוצאות עסקו של המבוטח עקב נזק, ואשר מתחילה עם אירוע הנזק ומסתיימת לא יאוחר מאשר תום "תקופת השיפוי" הנקובה ברשימה". בדף הרשימה נקבעה תקופת הכיסוי לשישה חודשים, וכן שהתובעת זכאית להחזר הוצאות עד לסך של 91,200 ₪.

לטענת התובעת, על פי מסמכיה, נגרמו לה נזקים שבגינם היא זכאית על פי הפוליסה לסכום של 1,171,698 ₪, ונגרמו לה הוצאות בסכום של 50,000 ₪. נכון ליום הגשת התביעה היא זכאית לסכום התביעה.

לטענת הנתבעת, התובעת קיבלה את כל הסכומים להם היא זכאית עבור הנזקים הישירים.

במצב זה, השאלה העומדת לדיון היא מה הסכום לו היתה זכאית התובעת על פי הפוליסה.

מטעם התובעת, הוגשה חוות דעת של רו"ח מרדכי מרלינסקי, מיום 26.1.00, ממנה עולה כי הסכום לו זכאית התובעת, נכון ליום 28.3.99 הינו 1,440,395 ₪. מנגד, הוגשה חוות דעת מטעם הנתבעת של רו"ח אלי זיתוני, ממנה עולה שהערכת אבדן הרווחים לו זכאית התובעת היה 83,114 ₪, נכון ליום 22.12.98. שני המומחים נחקרו על חוות הדעת שלהם.

מטעם התובעת העיד, שלמה ריי שימש כמנהל כספים של התובעת 4. בתאריך 29.9.02 הוחלט על מינויו של רו"ח אלכס הילמן כמומחה מטעם בית המשפט ביחס לסכום לו היתה זכאית התובעת על פי הפוליסה. בחוות דעת שהוגשה על ידו ביום 25.8.04, הגיע למסקנה שאבדן הנזק שנגרם לתובעת היה ₪ 163,341 נכון לחודש 12/95.

2. לטענת ב"כ התובעת, יש להעדיף את חוות דעת המומחה מטעם התובעת. על פי הפוליסה יש לקבוע תחילה את סכום המחזור הסטנדרטי של התובעת, את סכום הרווח הגולמי ואת שיעורו באחוזים מהמחזור הסטנדרטי, לאחר מכן יש לבדוק את סכום המחזור הממשי בתקופת השיפוי, במקרה זה, מיום הארוע עד לתקופה של ששה חודשים, להפחית סכום זה מהמחזור הסטנדרטי ולהכפיל סכום זה בסכום שיעור הרווח הגולמי האמור.

על פי הפוליסה יש לחשב את המחזור הסטנדרטי על פי הגדרתו בפוליסה לפי "המחזור באותה תקופה של 12 חודשים שקדמו לתאריך הארוע" (סעיף 5.4 לחוות דעת הילמן).

במקרה זה, לא היתה לתובעת פעילות סטנדרטית באותם 12 חודשים, הואיל והמכונה החלה לפעול באופן סדיר רק בחודש 2/95 (הילמן, עמ' 6 סעיף 5.4 ועמ' 7 סעיף 6.3).

רו"ח מרלינסקי (מטעם התובעת) אימץ את הפעילות שנעשתה בשנת 1996 כשנת פעילות נורמלית, וקבע את המחזור הסטנדרטי על פי הפעילות בשנת 1996, בהתחשב במגמת הגידול (מרלינסקי, עמ' 7 סעיפים 2-3), וכך עשה גם רו"ח זיתוני (מטעם הנתבעת).

רו"ח הילמן (מטעם בית המשפט) התייחס למחזור הסטנדרטי לפי חודשים פברואר עד יוני 95, הואיל ולדעתו שנת 1996 אינה יכולה לשמש בסיס להשוואה, הואיל ובשנה זאת עלו הכנסות התובעת מעבר למה שהיה מקובל בשנת 1995. לטענת ב"כ התובעת – לא ניתנה הנמקה מספקת לשאלה מדוע שנת 1996 אינה יכולה לשמש בסיס להשוואה.

כמו כן, אין לקבל את עמדתו של רו"ח הילמן, שאין אפשרות לקבוע את היקף הפגיעה בתוצאות העסקיות ואת שיעור הפגיעה ברווחי התובעת בתקופת השיפוי ברמה מדויקת יותר.

המשותף בין חוות דעתו של רו"ח הילמן ומרלינסקי, הוא שלדעת הילמן היה הנזק לתקופת שיפוי בת חודש אחד ₪ 163,341 בעוד שלדעת מרלינסקי הנזק החודשי היה ₪ 164,663.

ההבדל ביניהם היה, שלדעת מרלינסקי יש לשפות לתקופה של ששה חודשים, בעוד שלדעת הילמן יש לשפות לתקופה של חודש אחד. לאור האמור, יש להעדיף את חוות דעתו של מרלינסקי.

3. לטענת ב"כ הנתבעת, רו"ח הילמן (מטעם בית המשפט) אימץ דרך חישוב קרובה לזאת של רו"ח זיתוני (מטעם הנתבעת). התובעת בחרה שלא לזמן את המומחה לחקירה נגדית ואינה יכולה לחלוק על מסקנותיו.

לאור העובדה שהסכום שנקבע על ידי המומחה מטעם בית המשפט היה 163,34₪,

היינו כעשירית מסכום התביעה – 1,678,095 ₪, יש לשלול מהתובעת כל פיצוי. לחלופין, יש להתחשב בכך שהתובעת גררה את הנתבעת לתביעה בסכום גבוה שהוכח כבלתי מבוסס.

רו"ח הילמן לא מצא נתונים שיעידו באופן מובהק על פגיעה מתמשכת בעסקי התובעת, ועל כן לא היה מקום לקבוע אבדן נזק בגין תקיפה של ששה חודשים כפי שביקשה התובעת.

דיון

4. לאחר עיון בכתבי הטענות, בחומר הראיות ובדברי ב"כ הצדדים, נראה לי שאין מקום לאמץ את חוות הדעת של המומחים מטעם התובעת או מטעם הנתבעת

המומחה מטעם בית המשפט הסביר מדוע לא התייחס לשנת 1996 כאל תקופת מחזור סטנדרטי וגם בפוליסה אין אינדיקציה להתייחסות לתקופת המחזור שלאחר קרות ארוע הביטוח כאל תקופת מחזור סטנדרטי.

במצב זה התייחס המומחה מטעם בית המשפט לתקופה של ארבעה חודשים שקדמה לארוע הביטוח כתקופת מחזור סטנדרטי. אכן יש קושי לקבוע מחזור ממוצע לתקופה קצרה של ארבעה חודשים לאחר שהוחל בהפעלת המכונה, אך בנסיבות הענין לא ניתן לקבוע כל פרמטר מדויק אחר, כאמור בחוות דעת המומחה מטעם בית המשפט.

ביחס לתקופת השיפוי, לא ניתן לקבוע על פי פרמטר מדויק אם ובאיזה שיעור

היתה ירידה במחזור עקב הארוע, אם כי יש הגיון בטענת ב"כ התובעת כי הנזקים שנגרמו עקב הארוע נמשכו מעבר לתקופה בה היתה מושבתת המכונה, עקב העדר יכולת לבצע הזמנות ולקבל הזמנות חדשות לביצוע במועד מאוחר יותר.

לאור האמור, נראה לי כי מן ההיבט החשבונאי יש לאמץ את חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט.

מאידך גיסא, במצב בו לא ניתן לקבוע במדויק בכמה היה עולה המחזור הסטנדרטי לאורך תקופה של שנה כמשקף מחזור ממוצע, ולכמה זמן היתה השפעה של הארוע על המחזור, מעבר לתקופת ההשבתה, נראה לי שיש להוסיף על פי אמדן תוספת של 100% מהסכום שנקבע על ידי המומחה מטעם בית המשפט, כמשקף פרק זמן נוסף תקופת שיפוי ותוספת לשיעור הרווח הגולמי, בהתחשב בכך שהרווח הגולמי חושב על פי תקופת הפעלה של ארבעה חודשים בלבד.

ביחס לסכום שנדרש עבור הוצאות לצורך הגשת הדרישה הכספית, בהעדר נתונים מספקים, אני מפחית את הסכום המבוקש על פי אומדן בשיעור של 50%.

5. לאור זאת, זכאית התובעת לסכום שלהלן:

א. 325,692 ₪ בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כחוק מיום 1.1.96 ועד לתשלום

בפועל.

ב. 25,000 ₪ בגין הוצאות לצורך הגשת הדרישה הכספית בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כחוק, מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל.

לאור העובדה שעמדת התובעת לא התקבלה על ידי המומחה מטעם בית המשפט, ועמדתו היתה קרובה יותר לחוות דעת המומחה מטעם הנתבעת, ולאור העובדה שהתובעת לא קיבלה הצעת פשרה לסיים את הענין בתשלום של 300,000 ₪ לפני הגשת התביעה, כפי שנאמר בכתב התביעה עצמה, אני מחייב את התובעת במלוא שכר המומחה מטעם בית המשפט, כך שהנתבעת תוכל לקזז מסכום התביעה את הסכום ששילמה עבור המומחה מטעם בית המשפט, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כחוק מיום התשלום של הסכום למומחה ועד למועד תשלום הסכום בו חויבה בפסק דין זה.

כמו כן, אני נמנע מחיוב הנתבעת בהוצאות ושכ"ט עו"ד מסיבה זאת, ואני מחייב את התובעת בסכום נוסף של 40,000 ₪ בתוספת מע"מ נכון ליום מתן פסק הדין, שיקוזז אף הוא מהסכום שיגיע לתובעת על פי פסק דין זה.

ניתן היום י"ט באב, תשס"ה (24 באוגוסט 2005) בהעדר הצדדים

ברוך אזולאי, שופט

0. נשיא